

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 22. června 2011 č. 470

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech ve znění zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb. a zákona č. 424/2010 Sb. a další související zákony (sněmovní tisk č. 380)

Vláda na jednání své schůze dne 22. června 2011 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech ve znění zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb. a zákona č. 424/2010 Sb. a další související zákony (sněmovní tisk č. 380), a doporučuje vyslovit s tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

1. Z navrhovaného doplnění § 3 zákona o občanských průkazech o nový odstavec 6 nevyplývá, že by údaj o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům měl být údajem povinně zapisovaným. Navrhovaná novela nebere v úvahu skutečnost, že 1. ledna 2012 nabude účinnosti zcela nové znění § 3 zákona o občanských průkazech a v něm budou údaje povinně zapisované do tohoto dokladu vymezeny v odstavci 2, zatímco v odstavci 5, za který by měl být nový odstavec 6 doplněn, jsou upraveny nepovinně zapisované údaje týkající se dosaženého vzdělání. Navrhované doplnění dalšího povinného údaje až za odstavec 5 a nikoliv do odstavce 2 tak přinejmenším hodně zpochybňuje zamýšlenou povinnost takový údaj zapisovat. Ta koneckonců nevyplývá ani ze samotné dikce navrhovaného odstavce 6, ve kterém chybí jakákoliv zmínka o tom, že tento údaj má být údajem povinným.

2. I když se v současnosti údaj o omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům v občanském průkazu uvádí, povinnost předložit tento průkaz existuje pouze vůči orgánům veřejné moci, popřípadě osobám, kterým byl výkon veřejné moci svěřen. V ostatních případech se občanský průkaz předkládá dobrovolně, protože v rámci soukromoprávních vztahů nemá žádná ze stran povinnost předkládat ho druhé straně. Povinné uvádění tohoto údaje v občanském průkazu proto nemá v rámci těchto vztahů význam. Návrh se tak nevypořádává s tím, že způsobilost je v takových případech omezena jen k právním úkonům uvedeným ve výroku rozhodnutí soudu a z občanského průkazu, který obsahuje pouze informaci o tom, že určitá osoba je omezena ve způsobilosti k právním úkonům, tak vůbec není zřejmý rozsah tohoto omezení.

3. Právní úkony učiněné osobou nezpůsobilou k právním úkonům jsou absolutně neplatné, takže rozhodne-li soud, že někoho zbavuje způsobilosti k právním úkonům, poskytuje právní řád dostatečnou ochranu práv jak osoby nezpůsobilé či omezené ve způsobilosti k právním úkonům, tak druhé strany, jíž je právní úkon nezpůsobilé osoby adresován.

4. V návrhu novely chybí ustanovení o tom, že na základě rozhodnutí soudu o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům ztrácí občanský průkaz ze zákona platnost, jako je tomu v nyní účinné právní úpravě (§ 11 odst. 1 písm. c/ zákona o občanských průkazech, v účinném znění). Bez tohoto ustanovení by obecní úřady obcí s rozšířenou působností musely v těchto případech rozhodovat o skončení platnosti občanských průkazů na základě § 11 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, tzn. z toho důvodu, že doklad obsahuje nesprávné údaje, ve správním řízení, tedy způsobem zbytečně komplikovaným vzhledem k předem jasnému výsledku takového řízení vyplývajícímu ze soudního rozhodnutí.

5. Navrhovaná novela odporuje obecně respektovaným pravidlům legislativní techniky, a to jak pokud jde o způsob citace novelizovaného zákona, tak pokud jde o vlastní doplnění ustanovení § 3 a na ně navazující změny, tzn. přečíslování následujících odstavců.